

Старицька О.О., старший викладач кафедри теорії держави та права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

СЛОВА ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ ТА УКРАЇНСЬКА ПРАВОВА МОВА: ПРАВО НА СПІВІСНУВАННЯ

У процесі суспільної діяльності люди вступають у різні відносини, обмінюються досвідом у різних сферах життя, передають інформацію від покоління до покоління. Це спілкування відбувається за допомогою мови.

Як влучно зазначає С.П. Щерба, мова є феноменом суспільних відносин, унікальний, універсальний та ідеальний засіб спілкування й пізнання в будь-якій сфері діяльності, невід'ємний елемент культури й проявлення самосвідомості.

Із урахуванням постійно зростаючої ролі юриста у житті суспільства особливої уваги набуває питання його ділового спілкування та культури мовлення. Саме правильне вживання та розуміння термінологічних слів іншомовного походження вказує на професійний рівень правника та на сферу його безпосередньої діяльності.

Варто зазначити, що мова правника є доволі складною, оскільки потребує постійного контролю. Відтак, у процесі мовлення та складання відповідної юридичної документації доводиться з кількох слів-синонімів добирати найдоречніше, не сплутувати значення близьких за звучанням слів, вміти викорінювати жаргонізми, правильно користуватися запозиченими словами та юридичною термінологією.

Як відомо з історії розвитку права, для багатьох мов джерелом формування юридичних термінів було римське право. Його особливими рисами були точність формулювань, простота і ясність, тому воно стало пронизувати мови різних країн Європи. Більшість римських юридичних термінів дійшло і до наших днів, ставши надбанням багатьох сучасних правових систем та законодавчих актів. Латинізми прийшли в різні мови не тільки при безпосередньому контакті з самою латиною (наприклад, через навчальні заклади), але і при посередництві інших мов.

Як зазначають українські філологи В.М. Пивоваров, Л.Г. Савченко, Ю.І. Калашник, нині ділова українська мова, зокрема й та, що обслуговує правничу сферу, широко послуговується іншомовними словами. До кожного запозиченого слова в українській мові існує відповідник, проте не завжди вдається оминати їх вживання. Багато слів увійшли до правового лексичного складу природно, зокрема такі: адвокат, апеляція, амністія, вердикт, нотаріус, прокуратура, цивільний, юрист, юстиція та ряд інших.

Питання якісного та культурного ділового мовлення залишається актуальним упродовж багатьох століть та вказує на відповідний рівень розвитку особи. Саме тому використання слів іншомовного походження зумовлює особливу увагу до їх правильного та доцільного вживання як при усному мовленні, так і при написанні юридичних документів, що у свою чергу вказує на професіоналізм правника.